

MUHANDISLIK

& IQTISODIYOT

№3

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

2026
MART

Milliy nashrlar

OAK: <https://oak.uz/pages/4802>

05.00.00 - Texnika fanlari

08.00.00 - Iqtisodiyot fanlar

Google Scholar

OPEN ACCESS

ULRICHSWEB®
GLOBAL SERIALS DIRECTORY

Academic Resource Index
ResearchBib

ISSN INTERNATIONAL STANDARD SERIAL NUMBER INTERNATIONAL CENTRE

CYBERLENINKA

OpenAIRE

ROAD

INDEX COPERNICUS INTERNATIONAL

BASE

Crossref

НАУЧНАЯ ЭЛЕКТРОННАЯ БИБЛИОТЕКА LIBRARY.RU

ISSN: 3060-463X

РЭУ.РФ
РОССИЙСКИЙ ЭКОНОМИЧЕСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИМЕНИ Г.В. ПЛЕХАНОВА
ТАШКЕНТСКИЙ ФИЛИАЛ

muhandislik **& iqtisodiyot**

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

Elektron nashr, 2026-yil, mart.

Bosh muharrir:

Zokirova Nodira Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori, DSc, professor

Bosh muharrir o'rinbosari:

Shakarov Zafar G'afforovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori, PhD, dotsent

Tahrir hay'ati:

Abduraxmanov Kalendar Xodjayevich, O'z FA akademigi, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Sharipov Kongratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori, professor

Maxkamov Baxtiyor Shuxratovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Shaumarov Said Sanatovich, texnika fanlari doktori, professor

Turayev Bahodir Xatamovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Nasimov Dilmurod Abdulloyevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Allayeva Gulchexra Jalgasovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Arabov Nurali Uralovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Maxmudov Odiljon Xolmirzayevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Xamrayeva Sayyora Nasimovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Bobonazarova Jamila Xolmurodovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Irmatova Aziza Baxromovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Bo'taboyev Mahammadjon To'ychiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Shamshiyeva Nargizaxon Nosirxuja kizi, iqtisodiyot fanlari doktori, professor,

Xolmuxamedov Muhsinjon Murodullayevich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Xodjayeva Nodiraxon Abdurashidovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Amanov Otabek Amankulovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Qurbonov Samandar Pulatovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Zikriyoyev Aziz Sadulloyevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Tabayev Azamat Zaripbayevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sxay Lana Aleksandrovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Ismoilova Gulnora Fayzullayevna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Djumaniyazov Umrbek Ilxamovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Kasimova Nargiza Sabitdjanovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Kalanova Moxigul Baxritdinovna, dotsent

Ashurzoda Luiza Muxtarovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sharipov Sardor Begmaxmat o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Tursunov Ulug'bek Sativoldiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Bauyetdinov Majit Janizaqovich, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti dotsenti, PhD

Botirov Bozorbek Musurmon o'g'li, Texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sultonov Shavkatjon Abdullayevich, Kimyo fanlari doktori, (DSc)

Jo'raeva Malohat Muhammadovna, filologiya fanlari doktori (DSc), professor.

Yusupov Maxamadamin Abduxamidovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi (DSc), professor

Kalonova Moxigul Baxritdinovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent

Mirzayev Kulmamat Djanzakovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi (DSc), professor.

Karimova Nilufar Sadirdin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Norboyev Odil Abrayevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Nasimov Dilmurod Abdulloyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

Mirzayev Kulmamat Djanzakovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

Karimova Nilufar Sadirdin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Pardaev Umidjon Uralovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

muhandislik & iqtisodiyot

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

- 05.01.00 – Axborot texnologiyalari, boshqaruv va kompyuter grafikasi
- 05.01.01 – Muhandislik geometriyasi va kompyuter grafikasi. Audio va video texnologiyalari
- 05.01.02 – Tizimli tahlil, boshqaruv va axborotni qayta ishlash
- 05.01.03 – Informatikaning nazariy asoslari
- 05.01.04 – Hisoblash mashinalari, majmualari va kompyuter tarmoqlarining matematik va dasturiy ta'minoti
- 05.01.05 – Axborotlarni himoyalash usullari va tizimlari. Axborot xavfsizligi
- 05.01.06 – Hisoblash texnikasi va boshqaruv tizimlarining elementlari va qurilmalari
- 05.01.07 – Matematik modellashtirish
- 05.01.11 – Raqamli texnologiyalar va sun'iy intellekt
- 05.02.00 – Mashinasozlik va mashinashunoslik
- 05.02.08 – Yer usti majmualari va uchish apparatlari
- 05.03.02 – Metrologiya va metrologiya ta'minoti
- 05.04.01 – Telekommunikatsiya va kompyuter tizimlari, telekommunikatsiya tarmoqlari va qurilmalari. Axborotlarni taqsimlash
- 05.05.03 – Yorug'lik texnikasi. Maxsus yoritish texnologiyasi
- 05.05.05 – Issiqlik texnikasining nazariy asoslari
- 05.05.06 – Qayta tiklanadigan energiya turlari asosidagi energiya qurilmalari
- 05.06.01 – To'qimachilik va yengil sanoat ishlab chiqarishlari materialshunosligi
- 05.08.03 – Temir yo'l transportini ishlatish
- 05.08.06 – "G'ildirakli va gusenisali mashinalar va ularni ishlatish" (texnika fanlari)
- 05.09.01 – Qurilish konstruksiyalari, bino va inshootlar
- 05.09.04 – Suv ta'minoti. Kanalizatsiya. Suv havzalarini muhofazalovchi qurilish tizimlari
- 10.00.06 – Qiyosiy adabiyotshunoslik, chog'ishtirma tilshunoslik va tarjimashunoslik
- 10.00.04 – Yevropa, Amerika va Avstraliya xalqlari tili va adabiyoti
- 08.00.01 – Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 – Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 – Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 – Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 – Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 – Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 – Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 – Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 – Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 – Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 – Marketing
- 08.00.12 – Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 – Menejment
- 08.00.14 – Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 – Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 – Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 – Turizm va mehmonxona faoliyati

Ma'lumot uchun, OAK
Rayosatining 2024-yil 28-avgustdagi 360/5-son qarori bilan "Dissertatsiyalar asosiy ilmiy natijalarini chop etishga tavsiya etilgan milliy ilmiy nashrlar ro'yxati"ga texnika va iqtisodiyot fanlari bo'yicha "Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali ro'yxatga kiritilgan.

Muassis: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ

Hamkorlarimiz:

1. Toshkent shahridagi G.V.Plexanov nomidagi Rossiya iqtisodiyot universiteti
2. Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti
3. Toshkent irrigatsiya va qishloq xo'jaligini mexanizatsiyalash muhandislari instituti" milliy tadqiqot universiteti
4. Islom Karimov nomidagi Toshkent davlat texnika universiteti
5. Muhammad al-Xorazmiy nomidagi Toshkent axborot texnologiyalari universiteti
6. Toshkent davlat transport universiteti
7. Toshkent arxitektura-qurilish universiteti
8. Toshkent kimyo-texnologiya universiteti
9. Jizzax politexnika instituti

MUNDARIJA

KORXONALARDA ICHKI AUDIT TIZIMINING BOSHQARUV QARORLARI QABUL QILISHDAGI O'RNII	24
Mexmonaliyev Ulug'bek Erkinjon o'g'li	
FISKAL SIYOSAT SAMARADORLIGI VA SOLIQ TUSHUMLARI DINAMIKASI: O'ZBEKISTON MISOLIDA ILMIY TAHLIL	30
Abduraimova Nigora Abdugapparovna	
YASHIRIN IQTISODIYOTNI KELTIRIB CHIQUARUVCHI ASOSIY OMILLAR HAMDA IQTISODIYOTGA TA'SIRI	37
Toxtabayev Oybek Odilovich	
QISHLOQ XO'JALIGI OZIQ-OVQAT SANOATI KORXONALARIDA ZAMONAVIY BOSHQARUV	42
Rasulova Muxabbat Teshabayevna, Normurodov Sarvar Norboy o'g'li	
O'ZBEKISTON GLOBAL-IQTISODIY RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISHDA RAQAMLI IQTISODIYOTNING O'RNII	48
Kuvatova Oliya Sheraliyevna	
QURILISH SANOATIDA KICHIK BIZNES SUBYEKTLARINING IQTISODIY MOHIYATI VA ULARNI KAPITAL BOZORI INSTRUMENTLARI ORQALI MOLIALASHTIRISH IMKONIYATLARI.....	54
Igitov Jurabek Kuzibekovich	
IQTISODIY ISLOHOTLAR DAVRIDA TIJORAT BANKLARINING INVESTITSIYA FAOLIYATINI RIVOJLANTIRISHNING OMILLARI	61
Yangiboyev F.B.	
TIJORAT BANKLARIDA MUAMMOLI KREDITLARNI ERTA ANIQLASH VA BOSHQARISHNING INTEGRATSIYALASHGAN RISK-INDEKS MODELII	68
Kalandarov Abdulla Baxtiyorovich, Rajabov Shoxrux Suvon o'g'li	
RUX VA QO'RG'OSHINNI SELEKTIV AJRATIB OLISHNI KOMBINATSIYALASH TEXNOLOGIYASI VA NAZARIYASI.....	74
Eshonqulov Uchqun Xudaynazar o'g'li, Haqberdiyev Dilshod Qodir o'g'li	
UY-JOY QURILISHI HAJMINI UZOQ MUDDATLI PROGNOZLASHDA EKONOMETRIK MODELLASHTIRISH USULLARINI TAKOMILLASHTIRISH	81
Qidirniyazov Ajiniyaz Sherniyazovich	
O'ZBEKISTONDA BOG'DORCHILIKNI RIVOJLANTIRISHDA IQLIM VA TABIIY OFATLAR NATIJASIDA YETKAZILDAN TALOFATLARNI DAVLAT TOMONIDAN KOMPENSATSIYA QILISH MEXANIZMI.....	85
Sattorov Orifjon Boymurodovich	
AHOLI MOLIVAVIY SAVODXONLIGINI OSHIRISH ORQALI YASHIRIN IQTISODIYOTNI QISQARTIRISH MEXANIZMLARI.....	90
Abdug'aniyev Uchqun Habibulla o'g'li	
O'ZBEKISTON QURILISH SANOATIDA KICHIK BIZNES SUBYEKTLARINING RIVOJLANISH DINAMIKASI VA TENDENSIYALARI	96
Musaeva Aynura Abayxolievna	
THEORETICAL AND METHODOLOGICAL FOUNDATIONS OF SOCIAL INFRASTRUCTURE TRANSFORMATION IN THE CONTEMPORARY ENVIRONMENT.....	104
Normurodov Khusan Eshmakhmatovich	
AKSIYADORLIK JAMIYATLARINING INVESTITSION FAOLLIGINI BAHOLASH YO'LLARI	108
Begamov S.X.	
DEBITORLIK QARZLARINING STRATEGIK BOSHQARUV HISOBINI TASHKIL QILISH YO'NALISHLARI	112
Normatova Gulmira Xayrullaevna	

SOLIQLARNI PROGNOZLASH METODOLOGIYASINI TAKOMILLASHTIRISH AMALIYOTI TAHLILI.....	118
Ergashov Jamshid Ashurovich	
MEHNAT XARAJATLARI HISOB: NAZARIY ASOSLAR, USULLAR VA BOSHQARUVDAGI AHAMIYATI.....	126
Tulyaganov Abdumalik Abdiraximovich	
KORPORATIV XIZMATLARNING BANK FOYDASIGA TA'SIRI: KOMISSION VA FOIZLI DAROMADLAR TAHLILI	131
Qurbonov Abror Abdullayevich	
TIJORAT BANKLARIDA MUAMMOLI KREDITLARNI BOSHQARISH TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISHNING INSTITUTSIONAL VA TASHKILY MEXANIZMLARI.....	136
Djamalov G'ofir Oribjanovich	
OCHIQLIK INDEKSI VA KORRUPSIYAGA QARSHI KURASH SAMARADORLIGI: O'ZBEKISTON TAJRIBASINING INSTITUTSIONAL TAHLILI	144
Diilshod Pulatov, Uchqun Abdug'aniyev	
DUNYO SUG'URTA KOMPANIYALARINING MOLIVAVIY HOLATI VA NATIJALARI TAHLILI.....	153
Alimov Baxodir Batirovich	
QISHLOQ HUDUDLARIDA XIZMAT KO'RSATISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH IMKONIYATLARI.....	160
Yuldashova Nilufar Ziyabayevna	
QURILISH TASHKILOTLARIDA BOSHQARUV SAMARADORLIGINI OSHIRISHNING INNOVATSION USULLARI	164
Muxibova Guli Yarkinovna, Sharifxodjayeva Odina Ulug'bek qizi	
AXBOROT-RESURS MARKAZLARINING TA'LIM JARAYONIGA TA'SIRINI BAHOLASH.....	168
Pirmedova Xayitgul Muxammedovna	
IJTIMOY HIMOYA QAMROVINI KENGAYTIRISH MEXANIZMLARI: XALQARO TAJRIBA VA INSTITUSIONAL YONDASHUVLAR.....	173
Bafoyev Farrux Jo'raqulovich	
KORXONALARDA AI-DRIVEN "DECISION SUPPORT SYSTEMS" (DSS)NI JORIY ETISHNING KONSEPTUAL ASOSLARI	181
Mardanova Ra'no	
STRENGTHENING THE FINANCING OF FAMILY-OWNED ENTERPRISES IN UZBEKISTAN THROUGH BANK CREDIT	186
Baymuratova Zina Aqilbekovna, Ibadullaeva Asal Ulugbek qizi	
SUN'IY INTELLEKT ASOSIDA DAVLAT BOSHQARUV TIZIMLARINI RAQAMLASHTIRISH	192
Aytmuratov Qutlimurat Jalgasovich	
ATTRACTING INVESTMENTS FROM FINANCIAL MARKETS AND FACTORS INFLUENCING THE INCREASE OF THEIR ATTRACTIVENESS	196
Kholov Sherali Akhrorboyevich	
MARKAZIY OSIYODA TRANSCHEGARAVIY SUV RESURSLARINI BOSHQARISH VA ADOLATLI TAQSIMLASHNING NAZARIY-HUQUQIY ASOSLARI.....	200
Matkarimov Mansur	
XALQARO XIZMATLAR SAVDOSIDA TIBBIY TURIZMNING IQTISODIY AHAMIYATI.....	206
Farxodova Shohnoz Umidbek qizi	
BANK XIZMATLARI SIFATINI BAHOLASHNING KO'P OMILLI INDIKATORLARI TIZIMI	213
Ibroximov Iloxomjon Shavkatjon o'g'li	
SANOAT KORXONALARINI IQTISODIY FAOLIYATINI OPTIMALLASHTIRISH YO'LLARI	219
Tillayeva Barno Ramiztdinovna	
NOTIJORAT TASHKILOTLAR FAOLIYATIDA AUDITORLIK TEKSHIRUVI VA AUDITORLIK HISOBOTLARINING O'ZIGA XOSLIGI.....	224
Xolmirzayev Ulug'bek Abdulazizovich, Ubaydullayev Toxirjon Abdullajanovich	

ЦИФРОВЫЕ ИНСТРУМЕНТЫ РЕИНТЕГРАЦИИ ВОЗВРАЩАЮЩИХСЯ ТРУДОВЫХ МИГРАНТОВ: МЕЖДУНАРОДНАЯ ПРАКТИКА И ВОЗМОЖНОСТИ ДЛЯ КЫРГЫЗСТАНА.....	230
<i>Амантурова Дилбара Кыдыкбековна</i>	
РОЛЬ ПРОФЕССИОНАЛЬНО-ОРИЕНТИРОВАННОЙ ЛЕКСИКИ В ЯЗЫКОВОЙ ПОДГОТОВКЕ ИНОСТРАННЫХ СТУДЕНТОВ ТЕХНИЧЕСКОГО ПРОФИЛЯ.....	237
<i>Асрарова М.У.</i>	
О СКОРИНГОВЫХ МЕТОДАХ ЭКСПРЕСС-АНАЛИЗА ДОХОДНОСТИ АКЦИЙ УЗБЕКСКИХ ЭМИТЕНТОВ.....	242
<i>Ирмухамедова Муслима Дилшодовна</i>	
UY-JOY QURILISHIDA ESKROU MEKANIZMLARINI JORIY ETISH ORQALI INVESTITSION XAVFSIZLIK VA MOLIVAVIY SHAFFOFLIKNI TA'MINLASH	247
<i>Karimov Inomjon Ortikbaevich</i>	
YASHIL IQTISODIYOT SHAROITIDA KICHIK BIZNESNING RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISH MASALALARI	254
<i>Kamoliddinov Ilhomjon Muxammadjonovich, Kobilov Murod Vakkosovich</i>	
TIJORAT BANKLARI RAQOBATBARDOSHLIGINING MOLIVAVIY BARQARORLIK KO'RSATKICHLARIGA TA'SIRINI BAHOLASH.....	259
<i>Axmedov Toxirjon Xasanjon o'g'li</i>	
SANOAT KORXONALARI IQTISODIY XAVFSIZLIGINI TA'MINLASHDA ENERGETIKA VA ISHLAB CHIQRISH SALOHİYATINING ROLI	264
<i>Tursunxo'jayev Sardor Jamoliddin o'g'li</i>	
TIJORAT BANKLARIDA KOMPLAENS-NAZORAT TIZIMI ORQALI RISKLARNI SAMARALI BOSHQARISH	270
<i>Fayziyev Sherzod Djunaydilloyevich</i>	
СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ УПРАВЛЕНИЯ БАНКОВСКИМИ РИСКАМИ И СТРАХОВАНИЯ ФИНАНСОВЫХ ОПЕРАЦИЙ В УСЛОВИЯХ РАЗВИТИЯ ДИСТАНЦИОННОГО БАНКИНГА В ХОРЕЗМСКОЙ ОБЛАСТИ.....	275
<i>Бахтиёров Худайберган Хамдам угли</i>	
DOIMIY BO'LMAGAN KUCH TA'SIRIDA DEFORMATSIYALANUVCHAN STANDART CHIZIQLI QATTIQ MODEL ISHLAB CHIQRISH VA SONLI TAHLIL QILISH.....	282
<i>Ahmadov Ilhom Aktam o'g'li, Isomova Sabohat Islom qizi</i>	
YOUTH ENTREPRENEURSHIP AS A FACTOR OF STRUCTURAL ECONOMIC TRANSFORMATION IN UZBEKISTAN.....	290
<i>Isakjanova Saboxat Muhamedovna</i>	
МОДЕЛИРОВАНИЕ САМОВОЗБУЖДЕНИЕ НЕЯВНОПОЛЮСНОГО СИНХРОННОГО ГЕНЕРАТОРА ПРОДОЛЬНО-ПОПЕРЕЧНОГО ВОЗБУЖДЕНИЯ	298
<i>Пирматов Нурали Бердиёрович, Бекишев Аллаберген Ергашевич, Бердиёров Улугбек Нурали угли, Бердиёров Улмасбек Нурали угли</i>	
YURTIMIZDAGI EKOLOGIK SOF YOG'OCH MATERIALLARIDAN TAYYORLANGAN ORAYOMA KONSTRUKSIYALARINING CHO'ZILISHGA QARSHILIGI	305
<i>Yunusaliyev Elmurod Muhammadyaqubovich, Toshpulatov Ilhomjon Baxtiyorovich</i>	
AYDAR-ARNASOY KO'LLAR TIZIMINING SHAKLLANISH BOSQICHLARI VA ZAMONAVIY EKOLOGIK MUAMMOLARI	311
<i>Aminov Hamza Husanovich, Madrimov Rajabboy Masharipovich, Xamdullayeva Aziza Baxtiyor qizi</i>	
EXPLAINABLE AI YORDAMIDA SOC UCHUN TUSHUNTIRILADIGAN KIBERXAVF ANIQLASH TIZIMINI ISHLAB CHIQRISH	318
<i>N.N. Jo'rayev, A.Sh. Juraboyev</i>	
QUYOSH FOTOELEKTRIK MODULLARINI SUV YORDAMIDA TOZALASH VA SOVITISH USULLARI TAHLILI	324
<i>Ibragimov Umidjon Hikmatullayevich, Qodirov Jobir Ro'zimatovich, Izomov Shahzod Niyoz o'g'li, To'ymurodov Quvonchbek Sherzod o'g'li</i>	

RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNING QURILISH SOHASIGA INTEGRATSIYASI: ILG'OR XALQARO TAJRIBA	332
<i>Fayziyeva Gulnoza Abdurahmonovna</i>	
ФАКТОРЫ НАЛОГОВОЙ КУЛЬТУРЫ И ИХ ВЛИЯНИЕ НА СОБИРАЕМОСТЬ НАЛОГОВ: СОЦИОЛОГИЧЕСКИЙ И ЭКОНОМИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ	339
<i>Хакимова Ситора Ильёсжон кизи, Муталова Дилором Махамаджановна</i>	
ИННОВАЦИОННЫЕ МЕТОДЫ ЭКСПЕРТНОГО ПРОГНОЗИРОВАНИЯ КОМПЕТЕНЦИЙ В ЦИФРОВОЙ ЭКОНОМИКЕ	345
<i>Л.А. Кадырова, Б. Н. Эгамов</i>	
О'ЗБЕКISTON RESPUBLIKASIDA SUG'URTA BOZORINING TUZILISHI TAHLILI	350
<i>G'oziyeva Aziza Abdusalomovna</i>	
MINTAQALARDA INNOVATSION FAOLIYATNI MOLIYALASHTIRISH MANBALARINI DIVERSIFIKATSIYA QILISH MASALALARI	358
<i>Хамраев Quvvat Iskandarovich</i>	
KONTEYNERLI TASHUVLARNING JORIY HOLATI, MAVJUD MUAMMOLAR VA RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI	366
<i>Samatov G'affor Alloqulovich, Xolmatov Bekzod Nurmatovich, Toxirov Maxmudjon Murodjon o'g'li, Absattarov Isomiddin Xotam o'g'li</i>	
KICHIK BIZNES KORXONALARIDA ISHLAB CHIQRISH OMILLARI BO'YICHA NOMUVOFIQLIKNI ANIQLASH VA BARTARAF ETISH MEXANIZMI	381
<i>Kaypnazarova Gulshad Xojamuratovna</i>	
TASHQI SAVDO BALANSINI MUVOZANATLASHTIRISH: NAZARIY VA AMALIY JIHATLAR	386
<i>Rahimov Eshmurod Normurodovich, Misliiddinov Ikromjon Kamoliddin o'g'li</i>	
SIFATLI TIBBIY XIZMAT KO'RSATISH VA AHOLIGA QAMROVNI TA'MINLASHDA BOSHQARUV QARORLARINING AHAMIYATI	391
<i>Satvoldiyev Ulugbek Kamilovich</i>	
SUN'IY INTELLEKT TIZIMLARIDA GIPERPARAMETRLARNI MATEMATIK OPTIMALLASHTIRISH USULLARI	396
<i>Husan Arziqulov Normurod o'g'li</i>	
ENHANCING THE SERVICE SECTOR AS A MEANS OF CREATING EMPLOYMENT IN TOURISM INFRASTRUCTURE	401
<i>Zarikeev Rasul Polatovich</i>	
EXPANDING BANK CREDIT OPPORTUNITIES FOR FAMILY-OWNED ENTERPRISES IN UZBEKISTAN	406
<i>Isakov Janabay Yakipbaevich</i>	
BANKS' BROKERAGE AND ADVISORY SERVICES IN FACILITATING SECURITIES TRANSACTIONS AND IMPROVING MARKET LIQUIDITY	412
<i>Isakov Isobek Janabay uli</i>	
АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ РАЗВИТИЯ МЕХАНИЗМОВ ФИНАНСИРОВАНИЯ ВНЕШНЕЙ ТОРГОВЛИ	416
<i>Ибрагимов Мансур Ахметович</i>	
ОПТИМИЗАЦИЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ЛОГИСТИЧЕСКИХ ПРОВАЙДЕРОВ В УСЛОВИЯХ ПОСТРОЕНИЯ НОВЫХ ЦЕПЕЙ ПОСТАВОК	421
<i>Маннапова Феруза Фахриддин кызы</i>	
О'ЗБЕКISTON RESPUBLIKASIDA ISLOM MOLIYASINI HUQUQIY TARTIBGA SOLISH VA INSTITUSIONAL ASOSLARINI TAKOMILLASHTIRISH MASALALARI	428
<i>Isroilov Obid Olimjonovich</i>	
OZIQ-OVQAT BOZORI KON'YUNKTURASINI BAHOLASHDA KO'P OMILLI REGRESSIYA MODELINING SAMARADORLIGI	433
<i>Abduraxmonov Adxamjon Sultonboyevich</i>	

AHOLI TURMUSH TARZINI YAXSHILASHNING ISTIQBOLLARI.....	438
Djuraeva Dildora Sobirjonovna	
ZAMONAVIY MOLIYAVIY INFRATUZILMANING INSTITUSIONAL ASOSLARI: TO'LOV TIZIMLARI NAZARIYASI VA O'ZBEKISTON AMALIYOTI	441
Toshniyozov Sherali Kamoliddinovich	
XIZMAT KO'RSATISH KORXONALARIDA RAQAMLI MENEJMENT VA SUN'IY INTELLEKT ASOSIDA STRATEGIK BOSHQARUVNI TAKOMILLASHTIRISH	449
Zayavitdinova Nafisa Muxammadovna	
CORPORATE GOVERNANCE, FDI, AND URBANIZATION IN THE GREEN ECONOMIC TRANSFORMATION OF UZBEKISTAN	454
Ablaeva Valentina	
FEMALE ENTREPRENEURSHIP AND MICRO-ENTERPRISE DEVELOPMENT	460
Dilafroz Kuchkorova	
LEGIRLANGAN PO'LATLARDAN TAYYORLANGAN PROKATLASH JO'VALARINI CHIDAMLILIGINI OSHIRISH UCHUN TERMIK PUXTALASH TEXNOLOGIYALARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	466
Saydumarov Botir Muradovich, Berdiyev Darob Murotovich, Tashmatov Ravshan Qobilovich	
SHAMOL TURBINASINING IKKI TOMONLAMA TA'MINLANADIGAN ASINXRON GENERATORI O'TKINCHI JARAYONLARINING TAHLILI	471
Bekishev Allabergen Yergashevich, Kurbonov Najmiddin Abduxamidovich, Yunusov Obidxon Abdivait o'g'li, Jo'rayev Doston Majid o'g'li	
TIJORAT BANKLAR FAOLIYATI SAMARADORLIGINI OSHIRISHGA TA'SIR QILUVCHI OMILLAR TAHLILI.....	479
Babaxanova Dildora Rustamovna	
RAQOBAT USTUNLIGIGA ERISHISHDA ZAMONAVIY MARKETING TEXNOLOGIYALARINI QO'LLASH	485
Meliqulov Abduhalil Norinovich	
JAMOAT AHAMIYATIGA EGA TASHKILOTLAR TOIFASIGA KIRITISH MEZONLARI, ULARNING MOLIYAVIY HISOBOTLARI VA AUDITIGA QO'YILADIGAN TALABLAR.....	490
Shodiyev Murodjon Bakirovich	
EFFICIENCY OF IMPROVING THE IT SERVICES EXPORT	494
Uzakov Ortik Shaymardanovich	
CHORVACHILIKDA ILK VETERINARIYA XIZMATI TARIXI: QADIMGI O'ZBEKISTON MISOLIDA.....	499
Sayfudinova Djamila Badridinovna	
AHOLINI IJTIMOYIY HIMOYALASH TIZIMINI BOSHQARISHGA BAG'ISHLANGAN DASTLABKI ILMIY QARASHLARNING SHAKLLANISHI VA ULARNING TAHLILI	503
Xamroyev Anvar Ashurovich	
AHOLINING MOLIYAVIY SAVODXONLIGINI RIVOJLANTIRISH OMILLARI HAMDA MOLIYAVIY TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISHNING IQTISODIY AFZALLIKLARI.....	508
A.A.Abdvoxidov	
NODAVLAT OLIY TA'LIM MUASSASALARINING MOLIYAVIY HOLATINI KOMPLEKS BAHOLASH VA IQTISODIY SAMARADORLIGINI TAHLIL QILISH	518
Turmanqulov Norpo'lat Sa'dullayevich	
PERFORMANCE APPRAISAL FAIRNESS AND EMPLOYEE OUTCOMES IN UZBEKISTAN'S EDUCATIONAL INSTITUTIONS: A QUANTITATIVE INVESTIGATION	525
Farida Nishanova	
SANOAT KORXONALARIDA SIFAT BOSHQARUVI TIZIMLARINING ISHLAB CHIQRISH JARAYONIGA TA'SIRI	535
O'.M. Baytanov	

DIGITAL METHODS FOR MONITORING HAND HYGIENE AND AUTOMATIC NAIL SEGMENTATION USING COMPUTER VISION TECHNOLOGIES	540
<i>Shavkat Shukhratovich Azimov, Temurbek Zokir Ugli Daminov, Durdona Nurjonovna Rasulova, Dilorom Umrzakovna Nalibaeva</i>	
MATLAB-BASED OPTIMIZATION OF METHANE FEED INTAKE IN A GTL PLANT FOR SYNTHETIC FUEL PRODUCTION.....	545
<i>U.T. Beshimov, U.R. Azamatov, A.G. Makhsumov, E.E. Mashaev</i>	
НЕОБХОДИМОСТЬ ОБЕСПЕЧЕНИЯ ОПТИМАЛЬНОГО ИНВЕСТИЦИОННОГО ВЛОЖЕНИЯ В СОЦИАЛЬНО-ЗНАЧИМЫХ ИННОВАЦИОННЫХ ПРЕДПРИЯТИЯХ	554
<i>Зайналов Ж.П., Абдуллаева С.Ш., Нурмухамедов А.М.</i>	
INFORMATIKA FANINI O'QITISHDA ONLAYN TEST VA AVTOMATIK BAHOLASH TIZIMLARI: INNOVATSION METODLAR, ZAMONAVIY YONDASHUVLAR VA DOLZARB MUAMMOLAR TAHLILI.....	561
<i>Nasriddinov Zaynobbiddin Xusniddin o'g'li, Sayidov Nozimjon Abdulnosirovich</i>	
SERVOMOTORLARNING XARAKTERISTIKALARI	565
<i>Pirmatov Nurali Berdiyarovich, Egamov Akmal Mamarasulovich, Mamarasulov Nodir Akmal o'g'li</i>	
XIZMAT KO'RSATISH SOHASINI BOSHQARISHNING TASHKILY-IQTISODIY MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	572
<i>O'rinov Komiljon Kozimovich</i>	
MAISHIY XIZMAT KO'RSATISHDA SIFAT NAZORATINI OSHIRISHNI RAQAMLASHTIRISH YO'LLARI.....	576
<i>Meliyev X.T.</i>	
INVESTIGATION OF THE EFFICIENCY OF FATS AND OILS REMOVAL FROM WASTEWATER GENERATED BY PUBLIC CATERING ENTERPRISES	585
<i>Durdona Obutjonova, Xayrullo Ibroximov, Ahmadjon Ibadullaev, Umar Chorshanbiev, Babaev Askar</i>	
INSON KAPITALINING IQTISODIY MAZMUNI, UNI MOLIYALASHTIRISH MEXANIZMLARI VA O'ZBEKISTONDA RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI	591
<i>Ismailova Gulruh Faxriddinovna</i>	
HUDUDLARDA MOLIYAVIY INKLYUZIVLIKNI RIVOJLANTIRISH VA AHOLINING MOLIYAVIY SAVODXONLIGINI OSHIRISH MUAMMOLARI.....	596
<i>Azlarova Mushtariybegim Abror qizi</i>	
NORASMIY BANDLIK VA DAROMADLARNI SOLIQQA TORTISHDA SOLIQ IMTIYOZLARIDAN FOYDALANISH TAHLILI	600
<i>Bozorova Ozoda Raximovna</i>	
DAVLAT KORXONALARINI OMMAVIY JOYLASHTIRISH (IPO) ORQALI XUSUSIYLASHTIRISHNING DOLZARB MASALALARI VA ULARNI TAKOMILLASHTIRISH YO'NALISHLARI ("UZAUTO MOTORS" VA "O'ZBEKTELEKOM" AJ MISOLIDA).....	605
<i>Razikov Ulug'bek Zaripovich</i>	
QURILISHDA INNOVATSION FAOLIYAT TUSHUNCHASI VA TURLARI	611
<i>B.K.Abdusamatov, I.A.Yusupov</i>	
ИССЛЕДОВАНИЕ МЕТОДОВ ЗАКРЕПЛЕНИЯ ПОДВИЖНЫХ ПЕСКОВ И ЭФФЕКТИВНОСТИ ЗАЩИТНЫХ ЛЕСНЫХ ПОЛОС ВДОЛЬ ЖЕЛЕЗНЫХ ДОРОГ	615
<i>Лесов Кувандык Сагинович, Хуршида Абдимуминовна</i>	
SURXONDARYO VILOYATI TUMANLARIDA INVESTITSIYA MUHITINI YAXSHILASH OMILLARI.....	621
<i>Qosimova Nodira Saidovna</i>	
QISHLOQ XO'JALIGI ISHLAB CHIQRISH XARAJATLARINI OPTIMALLASHTIRISH VA RENTABELLIKNI OSHIRISH STRATEGIYALARI (ANDIJON VILOYATI MISOLIDA).....	627
<i>Sanjarbek Sotvoldiyev Dilshodbek o'g'li, Qodirov Zohidjon Eraliyevich</i>	

YIRIK KORXONALARDA SOLIQ NAZORATI TEKSHIRUVLARIGA OID ILMIY TALQINLARNING TAHLILI.....	632
Qo'shaqov Asrorjon Nematjonovich	
QUYOSH ISSIQXONALARIDA QUYOSH ENERGETIK QURILMALARIDAN FOYDALANISH USULLARI VA TEXNIK YECHIMLARI	640
Komilova Nodira Abdirahmon qizi	
IT-KORXONALARIDA INVESTITSIYA VA EKSPORTNI RIVOJLANTIRISH YO'NALISHLARI TAHLILI.....	648
Uzaqov Ortik Shaymardanovich	
O'ZBEKISTON IQTISODIY RIVOJLANISHIDA XALQARO MOLIYA INSTITUTLARI ISHTIROKIDA AMALGA OSHIRILAYOTGAN LOYIHALAR TAHLILI	655
Rasulova Dilfuza Valiyevna	
СТРУКТУРНЫЕ ОСОБЕННОСТИ И ФАКТОРЫ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТИ ПОДОТРАСЛЕЙ ПИЩЕВОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ УЗБЕКИСТАНА.....	666
Уролова Севара Бехзод кизи	
MAHALLIY BUDJETLARNI SHAKLLANTIRISH VA TAQSIMLASH JARAYONIDA FUQAROLAR ISHTIROKI: SO'ROVNOMA NATIJALARI ASOSIDA TAHLIL	672
Shukurova Parizod, Soatova Nodira Boboxonovna	
TRANSPORT SOHASIDA DASTURIY BUDJETLASHTIRISH: XORIJIY TAJRIBA.....	677
Mirzayeva Dildora Inomovna, Alijonov Ahadjon Hasanboy o'g'li	
BOSHQARUV ETIKASINING ZAMONAVIY BIZNESDA TUTGAN O'RNI VA RIVOJLANISH YO'NALISHLARI	686
Suyunov Dilmurod Xolmurodovich, Qodirov Tuyg'un Uzoqovich	
XIZMAT KO'RSATISH SOHASIDA KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIK INFRATUZILMASINI RIVOJLANTIRISHDA RAQAMLI INNOVATSION-TEKNOLOGIYALARNI QO'LLASH YO'NALISHLARI	694
Sh.A.Sultonov	
MINTAQAVIY INVESTITSION SIYOSATNI TAKOMILLASHTIRISHDA DAVLAT-XUSUSIY SHERIKLIK MODELLARINING ROLI	700
Qobilov Anvar Eshpo'latovich	
MASHINASOZLIKDA DETALLARNI SARALAB YIG'ISHNING AFZALLIGI VA AHAMIYATI	705
Baxramov Faxridin Xuzriddinovich, Abdixamidov Nurbek Ural o'g'li, Abdullayev Djura Xudoyorovich	
ТРАНСФОРМАЦИЯ МЕХАНИЗМОВ НАЛОГООБЛОЖЕНИЯ СТРОИТЕЛЬНЫХ ОРГАНИЗАЦИЙ УЗБЕКИСТАНА В УСЛОВИЯХ ВНЕДРЕНИЯ СИСТЕМЫ ЭСКРОУ-СЧЕТОВ	712
Жаксымуратов Казбек Раджович	
O'ZBEKISTON IQTISODIYOTIDA KICHIK BIZNES VA TADBIRKORLIKNING RIVOJLANISH TENDENSIYALARI	717
Nurullayev Baxrom Botirovich	
XIZMATLAR SOHASI RIVOJIDA DAROMADLARNING INKLYUZIV O'SISHI, KAMBAG'ALLIK DARAJASI TUSHISHINING MUHIM OMILIDIR.....	724
Saparov Murod Irgashovich	
BOZOR MUNOSABATLARI RIVOJLANISHI SHAROITIDA SOLIQ TIZIMINING DOLZARB MASALALARI.....	728
Umurzak Rajabov	
TIJORAT BANKLARIDA RESURS BAZASI SHAKLLANISHINING RIVOJLANISH TENDENSIYALARI	734
Bolibekov Shahboz Baxodir o'g'li	
OLIY TA'LIM VA ISHLAB CHIQARISH KORXONALARI O'RTASIDAGI INNOVATSION HAMKORLIK	741
Uzaydullayev Sherzod Shukurullayevich	

QURILISH TARMOG'IDA KICHIK VA YIRIK KORXONALAR IQTISODIY SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA INVESTITSION-INNOVATSION MEKANIZMLARNI TAKOMILLASHTIRISH.....	744
<i>Axmedova Nilufar Shuxratovna</i>	
КЛЮЧЕВЫЕ ЛИЧНОСТНЫЕ КАЧЕСТВА ПЕДАГОГА КАК ФАКТОРЫ РАЗВИТИЯ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ.....	750
<i>Киличева Феруза Бешимовна</i>	
NEYROPSIXOLINGVISTIKADA INVERSIV GAP KONSTRUKSIYALARINING FUNKSIONAL XUSUSIYATLARI	755
<i>Tuyboyeva Shakhnoza</i>	
ROLE OF MODERN MODELS IN REGIONAL PRODUCTION MANAGEMENT	758
<i>Abdullayev Muzaffar Abdujabbarovich</i>	
HUDUDIY BOSHQARUV SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA RAQAMLI MONITORING TIZIMINING AHAMIYATI.....	761
<i>Karimova Shirin Zoxid qizi</i>	
MASOFAVIY BANK XIZMATLARINING ILMIIY-NAZARIY ASOSLARI VA ILG'OR XORIJ TAJRIBASI	766
<i>Xolmatova Asila Menglimurod qizi</i>	
QASHQADARYO VILOYATIDA NODAVLAT NOTIJORAT TASHKILOTLARINING IJTIMOIIY-IQTISODIY RIVOJLANISH TENDENSIYALARINI	773
<i>Sattorov Firdavs Ziyodullayevich</i>	
TUSHUM VA DAROMAD HISOBI KATEGORIYALARINI XALQARO MOLIIYAVIY HISOBOT STANDARTLARI ASOSIDA TAHLILI.....	777
<i>Bayjanov Sarsengaliy Xalmuratovich</i>	
GLOBALLASHUV SHAROITIDA TADBIRKORLIKDA XALQARO SAVDO MUNOSABATLARINI RIVOJLANTIRISHNING METODOLOGIK ASOSLARINI SUN'IY INTELLEKT TEXNOLOGIYALARI ASOSIDA TAKOMILLASHTIRISH	783
<i>Xudayberdiyev Otabek Absalomovich</i>	
QASHQADARYO VILOYATINING TABIIY TURISTIK RESURSLARI VA ULARNING TURIZM RIVOJLANISHIDAGI ROLI	790
<i>Suyunova Dilnoza Mexridin qizi</i>	
O'ZBEKTELEKOM AK TEXNIK SAMARADORLIGINI BAHOLASH: DEA CCR MODELII VA MALMQUIST TFP INDEKSI ASOSIDA TAHLIL.....	794
<i>Salimova Husniya Rustamovna</i>	
BIZNES-JARAYONLARNI MODELLASHTIRISHNING MOHIYATI VA ULARNI MOLIIYAVIY-IQTISODIY KO'RSATKICHLAR ORASIDAGI BOG'LIQLIK.....	800
<i>Qarshiyeva Moxinur Olim qizi</i>	
XORIJIY TURISTLAR UCHUN KREATIV VA JOZIBADOR TURIZM MAHSULOTLARINI SHAKLLANTIRISH YO'LLARI	805
<i>Abdurasulov Shavqiddin Erkin o'g'li</i>	
XALQARO MOLIIYA INSTITUTLARI MOLIIYAVIY RESURSLARINING O'ZBEKISTON IQTISODIY RIVOJLANISHIDAGI LOYIHALARDAGI ROLI VA SAMARADORLIGI	811
<i>Rasulova Dilfuza Valiyevna</i>	
IQTISODIY O'SISH VA ISHSIZLIK O'RTASIDAGI BOG'LIQLIKNING NAZARIY MODELLARI	818
<i>Rasulev Alisher Fayziyevich, Qodirov Asliddinxo'ja Mahammadjon o'g'li</i>	
RESPUBLIKAMIZDAGI YIRIK AKSIYADORLIK JAMIYATLARIDA "XALQCHIL IPO"NI O'TKAZISH ISTIQBOLLARI	822
<i>Ibragimov G'anjion G'ayratovich</i>	
МЕТОДОЛОГИЯ ОПРЕДЕЛЕНИЯ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТИ ПРОДУКЦИИ ВИНОГРАДНОЙ ОТРАСЛИ.....	829
<i>Сапаев Д.Х.</i>	

SABZAVOT EKISHDA TUPROQNING FIZIK-MEXANIK XUSUSIYATLARI	835
Ravshanov Hamraqu l Amirqulovich, Aliqulova Sevara Muxiddinovna	
TIJORAT BANKLARIDA INVESTITSIYA LOYIHALARINI LOYIHAVIY MOLIALASHTIRISH MEXANIZMINI TAKOMILLASHTIRISH	839
Abdurazakova Nasiba Sultanovna	
O'ZBEKISTON HUDUDLARINI IQTISODIY RIVOJLANTIRISHDA MAHALLIY DAVLAT HOKIMIYATI ORGANLARINING ROLINI YANADA KUCHAYTIRISH YO'NALISHLARI	844
Bekchanov Davron Masharipovich	
TOG'LI SHAROITLARDI AVTOGREYDERLARNING YOQILG'I SARFIGA TA'SIR QILUVCHI FAKTORLAR	848
Sarmonov Azizbek Xoshimjonovich, Abdukarimova Shoxsanam Murodjon qizi	
JAHON AMALIYOTIDA TASHQI SAVDO SIYOSATINI TARTIBGA SOLISH MEXANIZMLARI VA ILG'OR TAJRIBALAR	855
G'iyosov Ilhom Karimovich, Toxirova Risolat Abdushukur qizi	
O'ZBEKISTONDA ISLOMIY BANK XIZMATLARINI TATBIQ QILISH IMKONIYATLARIGA TA'SIR QILUVCHI OMILLAR	862
Absamatov Asqar Ergashovich	
ALOQA XIZMATLARINI RAQAMLASHTIRISH ASOSIDA RIVOJLANTIRISHNING IQTISODIY MEXANIZMLARINI ASOSIY YO'NALISHLARI	868
Nazarov Sanjar Nasridinovich	
RAQAMLI MEXANIZMLAR ASOSIDA INVESTITSIYA SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI	873
Abdiyev Alimardon Chorshanbiyevich, Shamsiyeva Ruksora Nasirovna	
MAMLAKATIMIZ MAHALLALARIDA TADBIRKORLIK VA HUNARMANDCHILIKNI RIVOJLANISH DINAMIKASI TAHLILI	876
Tuxtasinov Zafarjon Odiljonovich	
O'ZBEKISTONDA YASHIL IQTISODIYOTNI RIVOJLANTIRISHDA QAYTA TIKLANUVCHI ENERGIYA RESURSLARIDAN FOYDALANISHNI MODELLASHTIRISH	880
Qo'ziboyev Behzod Hamidovich	
BARQAROR SANOAT VA ESG INTEGRATSIYASI: MUAMMOLAR VA IMKONIYATLAR	884
Turg'unov Jasurbek Alimardon o'g'li	
ОТ ТРАДИЦИОННОГО ПОЛИВА К ТОЧНОМУ ОРОШЕНИЮ: СРАВНИТЕЛЬНЫЙ АНАЛИЗ ЭФФЕКТИВНОСТИ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ВОДЫ В ХЛОПКОВОДСТВЕ БУХАРСКОЙ ОБЛАСТИ	890
Рахимов Олим Хамитович, Гулчехра Салимовна Нарзуллаева	
DIGITAL TECHNOLOGIES AS A KEY DRIVER OF SOCIO-ECONOMIC PROGRESS: A QUANTITATIVE ANALYSIS OF IMPACT TRANSMISSION MECHANISMS	898
Bozorova Irina Jumanazarovna	
RAQOBQTBARDOSHLIKNI OSHIRISHDA MEHMONXONA INNOVATSIYALARINING STRATEGIK AHAMIYATI	904
Usmanova Gulida Valiyevna	
KO'CHMAS MULK QIYMATINI OMMAVIY VAHOLASH UCHUN KOB-DUGLAS GIBRID MODELINI QO'LLASH	910
Xushvaqto'v Jasur Shuhrat o'g'li	
САНИТАРНО-ЗАЩИТНАЯ ЗОНА КАК ИНСТРУМЕНТ ОХРАНЫ ОКРУЖАЮЩЕЙ СРЕДЫ ПРИ РЕАЛИЗАЦИИ КРУПНОМАСШТАБНЫХ ЭНЕРГЕТИЧЕСКИХ ПРОЕКТОВ (НА ПРИМЕРЕ ШЕРАБАДСКОЙ СОЛНЕЧНОЙ ФОТОЭЛЕКТРИЧЕСКОЙ СТАНЦИИ В РЕСПУБЛИКЕ УЗБЕКИСТАН)	919
Омандавлатов Сирожиддин Содикович	
ZAHARLI CHIQINDILARNING ATROF-MUHIT VA INSON SALOMATLIGIGA TA'SIRINI KOMPLEKS VAHOLASH	924
Ruziyeva Iroda Davutovna, Mavlonova Shaxnoza Rahmatovna	

ИНТЕЛЛЕКТУАЛЬНЫЕ ТРАНСПОРТНЫЕ СИСТЕМЫ НА ОСНОВЕ VANET ДЛЯ ПОВЫШЕНИЯ БЕЗОПАСНОСТИ ДОРОЖНОГО ДВИЖЕНИЯ.....	930
<i>Лазарев Амир Пишембаевич, Шахобиддинов Алишер Шопатхиддинович</i>	
STRENGTHENING THE FINANCIAL RESOURCE BASE OF COMMERCIAL BANKS IN THE CONTEXT OF DIGITALIZATION.....	938
<i>Dilnoza Xaitboyeva</i>	
SHAHAR INFRATUZILMASIDA NOGIRONLIGI BOR SHAXSLAR UCHUN TO'SIQSIZ MUHITNI TASHKIL ETISHDA XALQARO YONDASHUVLAR	941
<i>Karimova Laziza Jaxongir qizi</i>	
BANK RISKLARINI BOSHQARISHDA RISK-APPETIT TUSHUNCHASI VA UNI SHAKLLANTIRISH STRATEGIYALARI	946
<i>O'ktamova Nozima Narzulla qizi, Mirzaraximova Nurhayot Bahrom qizi</i>	
O'ZBEKISTONDA MILLIY TAOMLARNING TURISTLAR SAYOHAT MOTIVATSIYASIGA TA'SIRINI BAHOLASH.....	950
<i>Turayev Ziyadulla Norsoatovich</i>	
O'ZBEKISTONDA TURIZM TURLARINI TRANSFORMATSIYALASH VA DIVERSIFIKATSIYALASH CHEGARALARINI TIZIMLI TAHLIL ASOSIDA ANIQLASH USLUBIYOTLARI	956
<i>Saidova Dilfuza Abdufattohovna</i>	
ISTE'MOL NARXLARI INDEKSINI HISOBLASHDA KUZATUV QAMROVI, MA'LUMOTLAR MANBALARI VA VAZNLAR TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH	964
<i>Ismailova Shaxnoza Uktamovna</i>	
O'ZBEKISTONDA UY-JOY NARXLARI INDEKSINI HISOBLASH METODOLOGIYASINI TAKOMILLASHTIRISHNING INTEGRALLASHGAN MODELII	969
<i>Tog'ayeva Dildora Akramovna</i>	
AUDIT ISHI SIFATINI BAHOLASHDA XALQARO STANDARTLARDAN FOYDALANISH	976
<i>Qo'shmatov Otaxon Qurbonaliyevich</i>	
ГЛОБАЛЬНЫЕ ТЕНДЕНЦИИ И НАЦИОНАЛЬНЫЕ ОСОБЕННОСТИ РАЗВИТИЯ РЫНКА ЭЛЕКТРОМОБИЛЕЙ И ЗАРЯДНОЙ ИНФРАСТРУКТУРЫ: ОПЫТ УЗБЕКИСТАНА	981
<i>Абдурашидов Искандарбек Журъат угли, Ибрахимов Каримжон Исмаилович, Таджикибаев Абдунаби Абдурахмонович, Абдурашидов Сардор Журъат угли</i>	
STUDY OF THE HYDROLYTIC ACTIVITY OF CELLULASE ENZYME PREPARATIONS ON COTTON FIBER.....	990
<i>Nazarov Kamoljon, Valixodjayeva Ziyoda, Soatov Askarali</i>	
KATTA MA'LUMOTLAR (BIG DATA) VA ULARNING AXBOROT TIZIMLARIDAGI QO'LLANILISHI.....	994
<i>Abdullayev Jahongir Shuxrat o'g'li</i>	
AGRAR SOHADA MOLIYALASHTIRISH TIZIMIDA XUSUSIY INVESTITSIYALAR VA KREDIT O'RTASIDAGI O'ZARO BOG'LIQLIKNING AHAMIYATI.....	998
<i>S. J. Yangiboev</i>	
THE ROLE OF SUPERPLASTICIZERS IN REDUCING WATER DEMAND AND ELIMINATING EXTERNAL CURING IN CONCRETE.....	1005
<i>Shakirov Tuygunjon Turgunovich, Umarov Khotamjon Atamjonovich</i>	
ВНЕДРЕНИЕ ЦИФРОВЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В СЕЛЬСКОЕ ХОЗЯЙСТВО: ЭКОНОМИЧЕСКАЯ ЭФФЕКТИВНОСТЬ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ	1010
<i>Айтымбетов Султанбек Дуйсенбаевич</i>	
DOLOTA DETALIGA QO'SHIMCHA ISHLOV BERIB RESURSINI OSHIRISH TEXNOLOGIYASINI TAKOMILLASHTIRISH.....	1016
<i>Qosimov Karimjon, Qodirov Nazirjon Ulug'bekovich, Yusupov Asrorbek Rafiqjon o'g'li</i>	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA EKSPORT DIVERSIFIKATSIYASINI TA'MINLASHDA RAQAMLI INFRATUZILMANING ROLI.....	1019
<i>Eshpo'latova Hilola Bozorboy qizi</i>	

MICROSOFT ACCESS ASOSIDAGI QAROR QABUL QILISH TIZIMI ORQALI LABORATORIYALARDA “ISO 9001:2015” VA “ISO/IEC 17025:2017” STANDARTLARINI JORIY ETILISH DARAJASINI BAHOLASH	1025
Mamajonov Abduvohid Abduraxmonovich, Abdujabborov Obidjon Oribjon o'g'li	
AGROSANOAT MAJMUASIDA INNOVATSION RIVOJLANISH: NAZARIY ASOSLAR VA AMALIY YO'NALISHLAR	1032
Aksakalov Ravshanjon Dolimjonovich	
ENTROPIYA ASOSIDA MA'LUMOTLARNI SIQISH ALGORITMLARINI TAHLIL QILISH	1038
Jovliyeva Dilnoz Mustofa qizi	
SANOAT KORXONALARIDA IQTISODIY XAVFSIZLIKNI TA'MINLASHDA RAQOBAT RAZVEDKASINING KONSEPTUAL MODEL I	1043
Tursunxo'jayev Sardor Jamoliddin o'g'li	
YENGIL AVTOMOBIL UCHUN YONILG'I SARFINI KAMAYTIRISHGA QARATILGAN ECO-HARAKAT REJIMLARINI NAZARIY ASOSLASH USLUBI	1048
Fattohjonov Bekzod Rasuljon o'g'li, Ro'zimov Sanjarbek Komilovich, Ravshanbekov JaxongirAlisher o'g'li, Muxitdinov Akmal Anvarovich	
AQSHNING ILG'OR TAJRIBASI ASOSIDA IKKIYOQLAMA SOLIQQA TORTISHNI BARTARAF ETISH MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH	1058
Rajapov Shuxrat Zaripbayevich	
IJTIMOY HIMOYA KATEGORIYASINING TRANSFORMATSON RIVOJLANISHI	1067
M.Sh.Raximova	
XO'JALIK YURITUVCHI SUBYEKTLARDA AUDITORLIK TEKSHIRUVINI TASHKIL ETISH VA AUDITORLIK XULOSASINI SHAKLLANTIRISHNING NAZARIY-USLUBIY HAMDA AMALIY ASOSLARI.....	1072
Ibayev Xo'jabek, Ergashev Olloyor Furqat o'g'li	
IPAK MAHSULOTLARI ISHLAB CHIQARISH JARAYONINING TEXNOLOGIK VA SIFAT KO'RSATKICHLARI	1077
Mahmudov Umidjon Bahodir o'g'li , Turdialiyeu Umid Muxtaraliyevich, Sulaymonov Sharifjon Abdumanabovich	
QORAQALPOG'ISTONDA RAQAMLI TADBIRKORLIK EKOTIZIMINI RIVOJLANTIRISH VA INNOVATSION FAOLIYATNI TAKOMILLASHTIRISH.....	1085
Babanazarova Gulzar Ziuatdinovna	
YASHIL IQTISODIYOTGA O'TISHDA KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIKNI RAG'BATLANTIRISH ORQALI HUDUDLARNI IQTISODIY RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI.....	1089
Ibragimova Ma'mura Muxiddinovna	
XIZMAT KO'RSATISH KORXONALARINI RIVOJLANTIRISH MODELLARI VA ULARNING AHAMIYATI.....	1094
Abduraimov Dilshod Muratkulovich	
ИССЛЕДОВАНИЕ ИНВЕСТИЦИОННЫХ ВОЗМОЖНОСТЕЙ КАРАКАЛПАКСТАНА В УСЛОВИЯХ ТРАНСФОРМАЦИИ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ СТРУКТУРЫ	1098
Оспанова Феруза Базарбаевна	
O'ZBEKISTONDA RAQAMLI IQTISODIYOTNING RIVOJLANISH BOSQICHLARI	1103
Saidrahmatova Zuhraxon Saidazim qizi	
INVESTITSIYA DASTURLARINI BOSHQARISHDA RAQAMLI MENEJMENT TEXNOLOGIYALARINI JORIY ETISHNING IQTISODIY SAMARADORLIGINI BAHOLASH MEXANIZMLARI.....	1107
Axmedova Dilnoza Muzaffarovna	
ВЛИЯНИЕ ИСКУССТВЕННОГО ИНТЕЛЛЕКТА НА РЫНОК ТРУДА В УЗБЕКИСТАНЕ: ВЫЗОВЫ, ТЕНДЕНЦИИ И СТРАТЕГИИ АДАПТАЦИИ	1112
Хусаинов Р.Р., Кариева Л.С., Загидулина К.Р.	
KONUSSIMON SHAKLDAGI TIBBIY ENDOPROTEZLAR UCHUN TAYYOR SHAKLGA YAQIN ZAGOTOVKALAR OLIISHNING RESURS TEJAMKOR TEXNOLOGIYASI	1121
Umarova Maxmuda Abdugafarovna, Karabayeva Lola Xasanovna	

KONSOLIDATSIYALASHGAN MOLIYAVIY HISOBOTNI SHAKLLANTIRISHNING NAZARIY VA AMALIY JIHATLARI	1125
Mahmudova Nargiza Davlat qizi	
ОРГАНИЗАЦИОННО-ЭКОНОМИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ ФИНАНСИРОВАНИЯ ИИ В ВЫСШЕМ ОБРАЗОВАНИИ	1129
Даниярова Улбосин Куатбаевна	
ASSESSING THE IMPACT OF DIGITAL ECONOMY TECHNOLOGIES ON REGIONAL PRODUCTION, SERVICE SECTOR DEVELOPMENT, AND EMPLOYMENT	1135
Kurbonova Malika Akhmad kizi	
ИННОВАЦИОННЫЕ МЕТОДЫ И ТЕХНОЛОГИИ В ОБУЧЕНИИ РУССКОМУ ЯЗЫКУ КАК ВТОРОМУ	1140
Ходжаева Хадия Сулейманова	
IMPROVING INTEREST RATE RISK MANAGEMENT PRACTICES IN COMMERCIAL BANKS AND ITS PRIORITIES	1146
Seitnazarov Daniyar Baxadirovich	
KAM QAVATLI TURAR-JOY BINOLARIDA ENERGIYA SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA GIPSOKARTON KARKAS DEVORLARINING USTUNLIGI	1151
Mirzaxonova Mexribon Marat qizi, Raxmonova MahliyoXon Avazjon qizi, Baratova Mushtariybegim O'tkir qizi	
O'ZBEKISTON IQTISODIY O'SISHGA ERISHISHDA ENERGIYA TIZIMINI RIVOJLANTIRISHNI PROGNOZLASHDA ARIMA MODELIDAN FOYDALANISH.....	1159
Kuralbayev Jo'rabek Aybekovich	
IPO ORQALI KAPITAL JALB QILISH SAMARADORLIGINI BAHOLASH METODOLOGIYASI	1163
Mamatmurodov Alisher Saparboyevich	
ВОЗДЕЙСТВИЕ ЦИФРОВИЗАЦИИ ЭКОНОМИКИ НА РАЗВИТИЕ БИЗНЕСА В УЗБЕКИСТАНЕ	1172
Бабаназарова Гульзар Зиуатдиновна	
YANGI TITIB-TA'MINLAGICH TA'SIRIDA PAXTANI TITILISH JARAYONINING NAZARIY TAHLIL NATIJALARI	1178
Qurbanbaev Elyor Baxtiyarovich, Sobirov Doniyor Xolmurodovich	
TIJORAT BANKLARINING IQTISODIY XAVFSIZLIGINI TA'MINLASH BO'YICHA XORIJIY TAJRIBALARI.....	1183
Uralov Shavkat Makhramovich	
INNOVATSION TEXNOLOGIYALARNI MOLIYALASHTIRISH MEXANIZMLARI.....	1188
Tuychiyev Abduraxmon G'ofurovich	
AGROTADBIRKORLIK SUBYEKTLARIDA EKSPORT LOGISTIKASI VA TA'MINOT ZANJIRINI OPTIMALLASHTIRISHNING IQTISODIY MEXANIZMLARI	1193
No'monov Otabek O'rmonjon o'g'li	
QURILISH MATERIALLARI KORXONALARIDA INQIROZ SHAKLLANISHIGA MAKROIQTISODIY VA TARMOQ OMILLARINING TA'SIRI.....	1198
O'rinboyev Doniyorjon Baxtiyorjon o'g'li	
5LP LINTERIDAGI CHIGIT ARALASHTIRGICHNI MODERNIZATSIYA QILISH BO'YICHA BAJARILGAN ISHLARNING TAHLILI VA TADQIQOT YO'NALISHLARINI BELGILASH	1204
Nazirov Raxmatjon Rasulovich, Karimov Maxmud Raxmatovich, Abduqahorov No'monbek Oybek o'g'li	
QISHLOQ XO'JALIGIDA BUG'DOY YETISHTIRISHNING IQTISODIY SAMARADORLIGI VA UNING MAKROIQTISODIY KO'RSATKICHLARGA TA'SIRI	1209
Azamqulov Nurbek Ulug'bek o'g'li	
O'ZBEKISTONDA DAVLAT XARAJATLARINING IQTISODIY O'SISHGA TA'SIRI	1215
Fayziyev Rabim Alikulovich, Tohirova Zarifa Shuhrat qizi	
RAQAMLI IQTISODIYOTDA TIJORAT BANKLARI MOLIYAVIY BOSHQARUVINI TAKOMILLASHTIRISH.....	1221
Ajibayeva Raiiya Maxsutovna	

CHAKANA SAVDO TARMOG'INING MILLIY IQTISODIYOTDA TUTGAN O'RNI VA BARQAROR RIVOJLANTIRISHNING ILMIY-NAZARIY ASOSLARI..... 1225

G'aybullayev Sarvar O'ktam o'g'li

MEHNAT BOZORI STRUKTURASI VA RIVOJLANISH TENDENSIYALARI..... 1232

Soatmo'minova Zarnigor Olimjon qizi

KORXONALAR AUDITIDA BLOKCHEYN TEXNOLOGIYALARIDAN FOYDALANISH IMKONIYATLARI..... 1237

Tuyinov Botir Ismatovich

KORXONALAR AUDITIDA BLOKCHEYN TEKNOLOGIYALARIDAN FOYDALANISH IMKONIYATLARI

Tuyinov Botir Ismatovich

Navoiy innovatsiyalar universiteti prorektori i.f.f.d., PhD

Annotatsiya. Ushbu maqola O'zbekiston Respublikasi korxonalarida auditida blokcheyn texnologiyalaridan foydalanishning samaradorligini o'rganishga bag'ishlangan. Tadqiqotda blokcheynning audit jarayonlarida shaffoflikni oshirish, ma'lumotlarning xavfsizligini ta'minlash va audit jarayonlarini avtomatlashtirishdagi roli batafsil tahlil qilinadi. Xorijiy tajriba asosida blokcheyn texnologiyalarining O'zbekiston sharoitida qo'llanish imkoniyatlari o'rganilib, ularning amaliy natijalari va moliyaviy boshqaruvga ta'siri ko'rib chiqiladi. Shu bilan birga, blokcheyn texnologiyalarini joriy etishning iqtisodiy samaradorligi, me'yoriy-huquqiy muhit va texnologik infratuzilmani rivojlantirish bo'yicha tavsiyalar ishlab chiqiladi.

Kalit so'zlar: blokcheyn texnologiyalari, moliyaviy shaffoflik, audit samaradorligi, ma'lumotlar saqlash, transaksiyalar kuzatuv, ma'lumotlar tahlili, xavflarni aniqlash, prognozlash, audit jarayonlarini avtomatlashtirish.

Abstract. This article is dedicated to studying the effectiveness of using blockchain technologies in the audit in enterprises of the Republic of Uzbekistan. The research provides a detailed analysis of the role of blockchain in enhancing the transparency of audit processes, ensuring data security, and automating audit procedures. It examines the application of blockchain technologies in the context of Uzbekistan, drawing on international experience, and explores their practical impact on financial management. Additionally, the article discusses the economic efficiency of implementing blockchain, and offers recommendations for the development of regulatory frameworks and technological infrastructure.

Keywords: blockchain technologies, financial transparency, audit effectiveness, data storage, transaction monitoring, data analysis, risk identification, forecasting, automation of audit processes.

Аннотация. Данная статья посвящена изучению эффективности использования технологий блокчейн в аудите на предприятиях Республики Узбекистан. В исследовании подробно анализируется роль блокчейна в повышении прозрачности аудиторских процессов, обеспечении безопасности данных и автоматизации аудита. На основе зарубежного опыта рассматриваются возможности применения блокчейн-технологий в условиях Узбекистана, а также их практическое влияние на финансовое управление. Кроме того, рассматривается экономическая эффективность внедрения блокчейна, а также разрабатываются рекомендации по развитию нормативно-правовой базы и технологической инфраструктуры.

Ключевые слова: технологии блокчейн, финансовая прозрачность, эффективность аудита, хранение данных, мониторинг транзакций, анализ данных, идентификация рисков, прогнозирование, автоматизация аудиторских процессов.

KIRISH

Raqamli iqtisodiyot sharoitida xo'jalik yurituvchi subyektlar faoliyatining murakkablashuvi va moliyaviy operatsiyalar hajmining ortib borishi auditorlik faoliyatiga qo'yilayotgan talablarni tubdan o'zgartirmoqda. Ayniqsa, moliyaviy ma'lumotlarning ishonchliligi, shaffofligi va tezkorligini ta'minlash zamonaviy audit tizimining eng muhim vazifalaridan biriga aylanmoqda. An'anaviy audit usullari ko'plab hollarda katta hajmdagi ma'lumotlarni qayta ishlashda sekinlik, inson omili ta'siri va xatoliklar xavfi bilan bog'liq bo'lib, bu esa auditorlik xulosalarining aniqligi va sifatiga salbiy ta'sir ko'rsatishi mumkin.

Shu nuqtayi nazardan, blokcheyn texnologiyasining audit jarayonlariga joriy etilishi ilmiy va amaliy jihatdan dolzarb masalalardan biri hisoblanadi. Blokcheyn texnologiyasi markazlashmagan ma'lumotlar bazasi sifatida barcha tranzaksiyalarni o'zgartirib bo'lmaydigan tarzda saqlash, real vaqt rejimida kuzatish va tekshirish

imkonini beradi. Bu esa audit jarayonlarida shaffoflikni oshirish, ma'lumotlar xavfsizligini ta'minlash hamda firibgarlik holatlarining oldini olishda muhim vosita bo'lib xizmat qiladi.

Xalqaro tajribalar shuni ko'rsatmoqdaki, blokcheyn texnologiyalaridan foydalanish audit jarayonlarini avtomatlashtirish, inson omili ta'sirini kamaytirish, audit xarajatlarini qisqartirish va umumiy samaradorlikni oshirish imkonini beradi. Biroq, ushbu texnologiyaning amaliyotga keng joriy etilishi texnik infratuzilmaning yetarli darajada rivojlanmaganligi, mutaxassislar malakasining yetishmasligi va me'yoriy-huquqiy bazaning to'liq shakllanmaganligi kabi qator muammolar bilan cheklanmoqda.

O'zbekiston Respublikasida ham iqtisodiyotning raqamli transformatsiyasi jarayonida auditorlik faoliyatini zamonaviy texnologiyalar asosida rivojlantirish muhim strategik vazifa sifatida qaralmoqda. Shu sababli, korxonalar auditida blokcheyn texnologiyalaridan foydalanish imkoniyatlarini o'rganish, uning afzalliklari va cheklovlarini tahlil qilish hamda amaliy tavsiyalar ishlab chiqish ushbu tadqiqotning dolzarbligini belgilaydi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Raqamli texnologiyalar jadal rivojlanib borayotgan davrda korxonalar uchun moliyaviy boshqaruv va audit jarayonlarini takomillashtirish zaruriyati tobora ortib bormoqda [4]. Ayniqsa, pul oqimlarini aniq va shaffof tarzda nazorat qilish, audit jarayonlarida ishonchlilikni oshirish korxonalarining moliyaviy barqarorligini ta'minlashda muhim omil hisoblanadi. Shu nuqtayi nazardan, blokcheyn texnologiyasining audit jarayonlariga kiritilishi dolzarb masalaga aylanmoqda.

Blokcheyn texnologiyasi, uning asosiy tamoyillari va imkoniyatlari auditorlik amallarida yangi bosqichni boshlab berdi. U pul oqimlarini kuzatishda, tranzaksiyalarni real vaqtda nazorat qilishda va ma'lumotlar xavfsizligini ta'minlashda keng qo'llanilmoqda. Xalqaro tajribalar shuni ko'rsatmoqdaki, blokcheyn texnologiyasi auditorlik jarayonlarini avtomatlashtirish, ularni shaffof va ishonchli qilish imkonini beradi [3].

Blokcheyn texnologiyasining mohiyati va uning iqtisodiy tizimlarga ta'siri dastlab Satoshi Nakamoto tomonidan 2008-yilda taqdim etilgan konsepsiya orqali shakllangan. U markazlashmagan, o'zgartirib bo'lmaydigan va kriptografik jihatdan himoyalangan tranzaksiya tizimini taklif qilgan. Mazkur yondashuv keyinchalik moliyaviy hisobotlar va audit jarayonlarida ishonchlilikni oshirish vositasi sifatida talqin qilina boshladi.

Audit nazariyasida blokcheyn texnologiyalarining qo'llanilishi masalalari Michael Alles va Alexander Vasarhelyi tadqiqotlarida chuqur o'rganilgan. Ular auditning an'anaviy modelidan real vaqt rejimidagi uzluksiz audit tizimiga o'tish imkoniyatlarini asoslab berib, blokcheyn asosida avtomatlashtirilgan audit tizimlari audit xarajatlarini kamaytirishi va inson omilidan kelib chiqadigan xatolarni qisqartirishini ta'kidlaydi. Ayniqsa, Vasarhelyi tomonidan ilgari surilgan uzluksiz audit konsepsiyasi blokcheyn bilan integratsiyalashganda yanada samarali natijalar berishi mumkinligi qayd etiladi.

Bundan tashqari, Trevor Stewart hamda Alexandra Kokina tadqiqotlarida blokcheyn texnologiyalarining auditorlik kasbiga ta'siri tahlil qilinib, auditorlarning roli transformatsiyalanib borayotgani, ya'ni ular nazorat qiluvchi subyekt emas, balki tizimni boshqaruvchi va tahlil qiluvchi mutaxassisga aylanishi qayd etiladi.

Yuji Ijiri tomonidan ilgari surilgan uch tomonlama buxgalteriya konsepsiyasi blokcheyn texnologiyasi bilan yanada rivojlanib, zamonaviy audit tizimining nazariy asoslaridan biriga aylangan. Bu yondashuvda har bir tranzaksiya uchinchi mustaqil yozuv orqali tasdiqlanadi va bu esa auditning ishonchlilik darajasini sezilarli darajada oshiradi.

Shu bilan birga, O'zbekiston korxonalarida pul oqimlarini audit qilishning hozirgi holati hali ham qator muammolar bilan bog'liq. Jumladan, ma'lumotlar xavfsizligi va shaffofligini ta'minlash, noto'g'ri moliyaviy ma'lumotlar kiritilishining oldini olish kabi muammolar dolzarbdir. Ushbu muammolarni hal etishda blokcheyn texnologiyasi samarali yechim bo'lishi mumkin. Aynan shu sababli, ushbu maqola O'zbekiston Respublikasi korxonalarida pul oqimlari auditida blokcheyn texnologiyasidan foydalanishning samaradorligini o'rganishga bag'ishlangan.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Ushbu tadqiqotda O'zbekiston Respublikasi korxonalarida pul oqimlari auditida blokcheyn texnologiyalaridan foydalanish samaradorligini o'rganish maqsad qilingan. Tadqiqotda qo'llanilgan usullar va manbalar quyidagilardan iborat:

Blokcheyn texnologiyalarining auditorlik amallaridagi qo'llanilishi bo'yicha mavjud ilmiy adabiyotlar, maqolalar, hisobotlar va tadqiqotlar o'rganildi. Xalqaro tajriba asosida blokcheyn texnologiyalarining audit jarayonlariga kiritilishi, ularning afzalliklari va cheklovlari haqida ma'lumotlar to'plandi.

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining farmonlari, 2030-yilga mo'ljallangan strategik dasturlar va blokcheyn texnologiyalarini joriy etish bo'yicha milliy qonunchilik hujjatlari tahlil qilindi. Shuningdek, auditorlik faoliyatini tartibga soluvchi xalqaro standartlar va ularning O'zbekiston sharoitida tatbiq etilishi ko'rib chiqildi.

Ushbu metodologiya orqali tadqiqotning asosiy maqsadi – blokcheyn texnologiyalarining pul oqimlari auditida qo'llanilishi samaradorligini baholash va bu texnologiyaning O'zbekiston sharoitida joriy etilishi uchun amaliy tavsiyalar ishlab chiqish – amalga oshiriladi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Tadqiqot natijalari O'zbekiston Respublikasida pul oqimlari auditida blokcheyn texnologiyalarining qo'llanilishi samaradorligini aniqlashga qaratilgan. Olingan natijalar quyidagi asosiy yo'nalishlar bo'yicha tahlil qilindi:

Blokcheyn texnologiyalarining joriy etilishi natijasida pul oqimlari auditida ma'lumotlarning shaffofligi sezilarli darajada oshdi. Tadqiqot doirasida ko'rib chiqilgan korxonalarda har bir tranzaksiya blokcheyn tarmog'ida qayd etilib, uni real vaqt rejimida kuzatish imkoniyati yaratildi. Bu esa audit jarayonlarida xatoliklar sonini kamaytirishga yordam berdi va ma'lumotlarning ishonchligini ta'minladi [2].

Blokcheyn texnologiyasining asosiy afzalliklaridan biri bu ma'lumotlar xavfsizligini ta'minlash imkoniyatidir. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, blokcheyn texnologiyasi orqali ma'lumotlar kriptografik himoya bilan ta'minlanib, ularni o'zgartirish yoki o'chirish imkonsiz bo'lib qoldi. Bu, o'z navbatida, moliyaviy hujjatlar va tranzaksiyalarning xavfsizligini ta'minladi va firibgarlik ehtimolini kamaytirdi [1].

Blokcheyn texnologiyalarining joriy etilishi natijasida audit jarayonlarining avtomatlashtirilishi kuzatildi. Xususan, audit jarayonlarida qo'llaniladigan "aqlli kontraktlar" (smart contracts) yordamida auditorlik amallari avtomatik ravishda bajarilib, inson omili ta'siri kamaytirildi. Bu jarayonning tezkorligi va samaradorligini oshirdi, shu bilan birga operatsion xarajatlarni ham sezilarli darajada kamaytirdi.

Tadqiqotda blokcheyn texnologiyalarining joriy etilishi audit jarayonlarining samaradorligini oshirishi va iqtisodiy foyda keltirishi aniqlandi. Korxonalarda blokcheyn orqali auditning avtomatlashtirilishi natijasida vaqt va resurslar tejilishi, shuningdek, audit sifatining oshishi kuzatildi. Bu esa korxonalarining umumiy moliyaviy samaradorligini oshirishga yordam berdi [6].

Tadqiqot davomida O'zbekiston korxonalarida blokcheyn texnologiyalarining joriy etilishi bo'yicha xalqaro tajriba va hamkorlik aloqalari ham tahlil qilindi. Xalqaro auditorlik tashkilotlari bilan olib borilgan hamkorlik va tajriba almashinuvi natijasida blokcheyn texnologiyalaridan foydalanishning eng yaxshi amaliyotlari O'zbekistonga tatbiq etildi. Bu jarayonning muvaffaqiyatli amalga oshirilishi natijasida auditorlik jarayonlari xalqaro standartlarga muvofiqlashdi [7], [5].

Natijalar asosida blokcheyn texnologiyalari O'zbekistonda pul oqimlari auditida sezilarli yutuqlar va afzalliklarni taqdim etishi, moliyaviy shaffoflikni oshirishi, xavfsizlikni ta'minlashi va audit jarayonlarining samaradorligini oshirishi isbotlandi.

Ushbu tadqiqot natijalari asosida blokcheyn texnologiyalarining O'zbekiston Respublikasi korxonalarida pul oqimlari auditida qo'llanilishi bo'yicha chuqur tahlillar o'tkazildi. Tahlillar natijalari bir necha asosiy jihatlar bo'yicha muhokama qilindi:

Tadqiqot natijalaridan ko'rinib turibdiki, blokcheyn texnologiyalarining asosiy afzalliklaridan biri shaffoflikni oshirishdir. Barcha moliyaviy tranzaksiyalar bloklar zanjirida qayd etilishi sababli, har qanday o'zgarish yoki noto'g'ri kiritilgan ma'lumotlar zudlik bilan aniqlanadi. Bu esa auditorlar uchun aniq va to'liq ma'lumotlar bazasini taqdim etadi. Shu bilan birga, blokcheynning o'zgartirilmasligi uni ishonchli ma'lumotlar manbai sifatida foydalanish imkonini beradi. Ammo shuni ta'kidlash joizki, blokcheyn texnologiyasining murakkabligi va uni to'g'ri boshqarish uchun yuqori malakali mutaxassislarining yetishmasligi ba'zi korxonalar uchun muammoli bo'lishi mumkin.

Blokcheyn texnologiyalari yordamida ma'lumotlar xavfsizligi sezilarli darajada oshdi, ammo bu texnologiya yangi turdagi kiberxavfsizlik tahdidlarini ham yuzaga keltirishi mumkin. Tadqiqot davomida aniqlanganidek, blokcheyn tarmog'ida amalga oshirilgan tranzaksiyalarni o'zgartirish yoki o'chirish imkoniyati yo'q, bu esa firibgarlikni deyarli imkonsiz qiladi. Shunga qaramay, bu tizimni samarali boshqarish va xavfsizlik choralarini mustahkamlash uchun zarur bo'lgan texnik infratuzilma va moliyaviy resurslar ko'plab kichik va o'rta korxonalar uchun katta yuk bo'lishi mumkin.

Hozirgi zamon moliyaviy muhitida pul oqimlari auditining dolzarbligi har qachongidan ham yuqoridir.

Pul oqimlari auditida blokcheyn texnologiyasi, amaliy intellekt (AI) va mashinali o'rganish (MO) usullarini qo'llash imkoniyatlarini tahlil qilish va amaliy uslubiyatni ishlab chiqish maqsad qilib qo'yilgan. Bu yondashuvlar audit jarayonlarining samaradorligini oshirish, xavflarni kamaytirish va moliyaviy barqarorlikni ta'minlashga xizmat qiladi. Mazkur uslubiyat orqali pul oqimlari auditida yuqori darajadagi aniqlik va ishonchlikni ta'minlash mumkin va u quyidagi vazifalarda yanada ochiqlanadi, deb hisoblaymiz:

Blokcheyn orqali tranzaksiyalarni xavfsiz va shaffof saqlash, ma'lumotlarning o'zgartirilmasligini ta'minlash va audit izlarini yaratish usullarini o'rganish.

Katta hajmdagi ma'lumotlarni tahlil qilish, potensial moliyaviy xavflarni aniqlash va kelajakdagi pul oqimlarini prognoz qilish usullarini tahlil qilish.

Pul oqimlarini prognoz qilish va tahlil qilish uchun modellarni yaratish, o'qitish va optimallashtirish jarayonlarini aniqlash.

Blokcheyn, AI va MO texnologiyalarini audit jarayonlariga muvaffaqiyatli integratsiya qilish uslublarini ishlab chiqish va ularning samaradorligini baholash.

Auditorlarni yangi texnologiyalar bilan ishlashga o'rgatish va ularning malakasini oshirish uchun trening va rivojlantirish dasturlarini ishlab chiqish (1-jadval).

1-jadval. Hozirgi texnologiyalar va taklif qilinayotgan usullar taqqoslovi¹

Texnologiya/Usul	Hozirgi auditda foydalanish	Taklif qilinayotgan usullar
Ma'lumotlar saqlash	Markazlashgan serverlarda	Blokcheyn orqali markazlashmagan, shifrlangan saqlash
Transaksiyalar kuzatuv	Qo'lda yoki yarim avtomatik	Blokcheyn orqali avtomatik va shaffof kuzatuv
Ma'lumotlar tahlili	Excel va statistik tahlil	Amaliy intellekt va mashinali o'rganish orqali avtomatik va dinamik tahlil
Xavflarni aniqlash	Qo'lda tahlil	Amaliy intellekt orqali avtomatik xavf aniqlash
Prognozlash	Qo'lda yoki oddiy model	Mashinali o'rganish orqali aniq va yangilanadigan prognozlar
Jarayonlarning avtomatlashtirilishi	Kam darajada	Yuqori darajada avtomatlashtirish
Malaka oshirish va trening	An'anaviy usullar	Yangi texnologiyalar bilan ishlashga o'rgatish

Xo'jalik yurituvchi korxonalar hozirgi kunda asosan quyidagi texnologiyalar va usullardan foydalanadi.

Taklif qilinayotgan usullar hozirgi audit jarayonlaridan ancha samarali bo'lib, ular xavfsizlik, aniqlik va samaradorlikni oshirishga yordam beradi. Ushbu texnologiyalar moliyaviy barqarorlikni ta'minlash va audit jarayonlarining sifatini yaxshilash uchun katta imkoniyatlar yaratadi. Korxonalarda bu yondashuvlar moliyaviy jarayonlarni tezkor va aniq kuzatishga, xavflarni kamaytirishga va umumiy samaradorlikni oshirishga yordam beradi.

Taklif qilinayotgan texnologiyalarni joriy etish (sinov versiyasi bepul) uchun bir martalik ilk o'rnatish xarajatlari taxminan \$40,000 dan \$260,000 gacha bo'lishi mumkin. Yillik texnik xizmat va boshqa xarajatlar esa \$30,000 dan \$240,000 gacha bo'lishi mumkin (2-jadval).

2-jadval. O'zbekiston Respublikasida audit jarayonlarini takomillashtirish yuzasidan xarajatlarning hozirgi holati (2025-yil 10-avgust)²

Texnologiya/Usul	Taxminiy xarajatlar
Blokcheyn texnologiyasi	\$5,000 - \$30,000 (ilk o'rnatish) + \$5,000 - \$20,000 (yillik)
AI dasturlari	\$5,000 - \$50,000 (ilk o'rnatish) + \$10,000 - \$100,000 (yillik)
MO dasturlari	\$5,000 - \$50,000 (ilk o'rnatish) + \$10,000 - \$100,000 (yillik)
Ma'lumotlar bazasini boshqarish	\$0 - \$10,000 (ilk o'rnatish) + \$5,000 - \$20,000 (yillik)
Malaka oshirish	\$10,000 - \$50,000
Qo'shimcha Infratuzilma	\$15,000 - \$70,000
Jami	\$40,000 - \$260,000 (ilk o'rnatish) + \$30,000 - \$240,000 (yillik)

O'zbekistonda auditorlik sohasini yangi darajaga olib chiqadi va raqobatbardoshlikni ta'minlaydi.

Auditorlik kompaniyalari bu texnologiyalarni joriy etish orqali xarajatlarni qisqartirish va auditorlik jarayonlarini avtomatlashtirishga erishishi mumkin. Bu esa uzoq muddatli istiqbolda katta foyda va raqobatbardoshlikni oshirishga xizmat qiladi.

Yangi texnologiyalar – blokcheyn, amaliy intellekt va mashinali o'rganish – qo'llanilganda jarayonlar avtomatlashtiriladi, xatoliklar kamayadi va tahlil qilish samaradorligi oshadi (3-jadval).

¹ Muallif tomonidan mustaqil tadqiqotlar natijasida tayyorlandi.

² Muallif tomonidan mustaqil tadqiqotlar natijasida tayyorlandi.

3-jadval. An'anaviy va yangi texnologiyalarni taqqoslash³

Ko'rsatkichlar	An'anaviy Tekshiruv	Yangi Texnologiyalar (Blokcheyn, AI, MO)
Vaqt sarfi	Yuqori	Kam
Xatolik ehtimoli	Yuqori	Juda kam
Aniqlik	Past	Yuqori
Avtomatlashtirish darajasi	Kam	Yuqori
Malaka oshirish	Kam	Yuqori
Auditorning-yillik daromadi	\$50,000 - \$80,000	\$70,000 - \$120,000
Samaradorlik ko'rsatkichi		-
Audit sifati	O'rtacha	Yuqori
Foyda marjasi	20% - 30%	30% - 50%

An'anaviy usullarda auditorning yillik daromadi \$50,000–\$80,000 atrofida bo'lishi mumkin. Yangi texnologiyalar yordamida auditorning yillik daromadi \$70,000–\$120,000 gacha oshishi mumkin, chunki samaradorlik va aniqlik oshadi.

An'anaviy usullarda samaradorlik ko'rsatkichi 1x bo'lishi mumkin. Yangi texnologiyalar yordamida bu ko'rsatkich 1,5_x–2_x gacha oshishi mumkin.

An'anaviy usullarda audit sifati o'rtacha bo'lishi mumkin. Yangi texnologiyalar yordamida audit sifati yuqori bo'ladi, chunki jarayonlar avtomatlashtiriladi va xatoliklar kamayadi.

An'anaviy usullarda foyda marjasi 20%–30% bo'lishi mumkin. Yangi texnologiyalar yordamida foyda marjasi 30%–50% gacha oshishi mumkin, chunki jarayonlar samaradorligi va aniqligi oshadi.

Blokcheyn texnologiyasida yozilgan ma'lumotlar o'zgartirilmaydi va o'zgartirilishi mumkin emas, bu esa aniqlik va ishonchlilikni oshiradi. Shuningdek, blokcheyn texnologiyasi orqali amalga oshirilgan korxonadagi har bir tranzaksiya kuzatilib, tekshirilishi mumkin, bu esa audit jarayonida katta afzallik hisoblanadi (4-jadval).

4-jadval. Blokcheyn texnologiyasining o'ziga xos abzalliklari va auditorlik faoliyatiga joriy etish samaradorligi⁴

Ko'rsatkichlar	An'anaviy Tekshiruv	Blokcheyn	Amaliy intellekt	Mashinali o'rganish	Samaradorlik farqi
Vaqt sarfi	100%	60%	55%	50%	-40%
Xatolik ehtimoli	Yuqori	Juda kam	Juda kam	Juda kam	-99%
Aniqlik	O'rtacha	Eng yuqori	Yuqori	Yuqori	+99%
Avtomatlashtirish darajasi	Kam	Juda yuqori	Yuqori	Juda yuqori	+99%
Auditorning yillik daromadi	\$50,000 - \$80,000	\$90,000 - \$160,000	\$90,000 - \$110,000	\$90,000 - \$120,000	+50%
Audit sifatining yaxshilanishi	O'rtacha	Juda yuqori	Yuqori	Yuqori	+50%
Foyda marjasi	20% - 30%	30% - 40%	35% -45%	40% - 50%	+20%
Xarajatlarni kamaytirish	O'rtacha	Yuqori	Yuqori	Juda yuqori	-30%
Xavfsizlik va ma'lumotlarni himoya qilish	O'rtacha	Juda yuqori	Yuqori	Yuqori	+50%
Ma'lumotlarning o'zgarishligi	Kam	Juda yuqori	O'rtacha	O'rtacha	+70%
Transparantlik va kuzatuvchanlik	O'rtacha	Juda yuqori	O'rtacha	O'rtacha	+70%

Jadvaldan ko'rinib turibdiki, blokcheyn texnologiyasi o'ziga xos afzalliklari bilan ajralib turadi va an'anaviy tekshiruvga nisbatan ko'plab ustunliklarga ega. Bu texnologiyaning kuchli tomonlari xavfsizlik, shaffoflik va ma'lumotlarning o'zgarishligi kabi ko'rsatkichlarda yaqqol namoyon bo'ladi.

O'zbekiston Respublikasida auditorlik jarayonlarida blokcheyn, sun'iy intellekt va mashinali o'rganish texnologiyalarini keng tatbiq etish orqali audit jarayonlarining tezkorligi va samaradorligi oshadi, xatolik ehtimolini minimallashtirish, aniqlik va sifatni oshirish, xarajatlarni kamaytirish va daromadlarni oshirish, xavfsizlik va ma'lumotlar himoyasini kuchaytirish hamda audit jarayonlarining shaffofligini ta'minlash mumkin.

3 Muallif tomonidan mustaqil tadqiqotlar natijasida tayyorlandi.

4 Muallif, tadqiqot natijalari bo'yicha tayyorladi

Bizning fikrimizcha, O'zbekiston Respublikasida ham auditorlik faoliyatini rivojlantirish uchun zamonaviy texnologiyalarni joriy etish muhim ahamiyatga ega.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Ushbu tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, blokcheyn texnologiyalarining O'zbekiston Respublikasidagi korxonalarda pul oqimlari auditida qo'llanilishi sezilarli yutuqlarni taqdim etmoqda. Tadqiqot davomida aniqlangan shaffoflik, ma'lumotlar xavfsizligi, avtomatlashtirish va iqtisodiy samaradorlik kabi jihatlar bu texnologiyaning auditorlik jarayonlarida qo'llanilishining ahamiyatini tasdiqlaydi. Xalqaro tajribalar asosida blokcheyn texnologiyalarining muvaffaqiyatli joriy etilishi O'zbekistonda audit jarayonlarini xalqaro standartlarga muvofiqlashtirishga xizmat qiladi. Biroq, bu texnologiyani to'laqonli tatbiq etish uchun texnik, iqtisodiy va huquqiy jihatlarda ayrim muammolar va to'siqlar mavjud bo'lib, ularni bartaraf etish lozim.

1. Blokcheyn texnologiyalaridan samarali foydalanishni ta'minlash uchun, avvalo, auditorlar va moliyaviy mutaxassislar uchun maxsus treninglar va ta'lim dasturlari tashkil etilishi zarur. Auditorlar zamonaviy texnologiyalar bilan ishlash ko'nikmalarini shakllantirishi va blokcheynning barcha jihatlarini to'liq tushunishi uchun malaka oshirish kurslarini doimiy ravishda amalga oshirish taklif etiladi.

2. O'zbekistonda blokcheyn texnologiyalarini joriy etish uchun zarur bo'lgan texnik infratuzilma va texnologik vositalar yetarli darajada rivojlantirilishi lozim. Bu jarayonda davlat va xususiy sektor o'rtasida hamkorlikni kuchaytirish, yangi texnologiyalarni joriy etishda qo'llab-quvvatlash mexanizmlarini ishlab chiqish muhimdir.

3. Blokcheyn texnologiyalarining muvaffaqiyatli joriy etilishi uchun amaldagi qonunchilik va me'yoriy hujjatlar yangilanib, xalqaro standartlarga muvofiqlashtirilishi zarur. Shu maqsadda qonunchilikka blokcheyn va raqamli texnologiyalarni tartibga soluvchi maxsus normalar kiritilishi va ularning tatbiq etilishi nazorat qilinishi lozim.

4. Kichik va o'rta korxonalar uchun blokcheyn texnologiyalarini joriy etishda davlat tomonidan subsidiya va moliyaviy yordam ko'rsatish mexanizmlari ishlab chiqilishi kerak. Bu, o'z navbatida, raqamli transformatsiya jarayonini tezlashtiradi va texnologiyaning keng ko'lamda tatbiq etilishini ta'minlaydi.

5. Xalqaro auditorlik tashkilotlari va yetakchi blokcheyn mutaxassislari bilan hamkorlikni kengaytirish, tajriba almashish va xalqaro loyihalarda ishtirok etish O'zbekistonda bu texnologiyaning muvaffaqiyatli tatbiq etilishiga yordam beradi. Shu bilan birga, global tajribalarni mahalliy sharoitlarga moslashtirish ham muhimdir.

Yuqoridagi tavsiyalarni amalga oshirish O'zbekistonda auditorlik sohasida blokcheyn texnologiyalarini keng joriy etish va bu orqali moliyaviy boshqaruvni yangi bosqichga olib chiqish imkonini beradi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Deloitte. Blockchain technology in audit: Challenges and opportunities. 2020-yil. <https://www2.deloitte.com>
2. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 05.10.2020 yildagi "Raqamli O'zbekiston — 2030" strategiyasini tasdiqlash va uni samarali amalga oshirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PF-6079-son Farmoni // URL: <https://lex.uz/ru/docs/-5030957>
3. S.Y.Atamurodov. Xorijiy tajriba asosida pul oqimlarini samarali boshqarishda sifat ko'rsatkichlarini joriy etish va uni takomillashtirish. // "Iqtisodiy taraqqiyot va tahlil" ilmiy elektron jurnal – T.: 2024-yil, iyul. № 7-son. 15-28 b.
4. S.Y.Atamurodov. Xo'jalik yurituvchi subyektlarda pul oqimlari hisobi va auditini takomillashtirish. // "Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasida tashqi savdoni rivojlantirishning ustuvor yo'nalishlari" mavzusidagi Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi materiallari to'plami. – Toshkent. BI, 2023-yil. 13-may. 35-40 b.
5. S.Y.Atamurodov. Pul oqimlari haqidagi hisobotning mohiyati va uni tuzishni takomillashtirishning ayrim jihatlari. // "Agroiqtisodiyot" ilmiy-amaliy agrar iqtisodiy jurnali. 4 (30) 2023-yil, 5 b.
6. S.Y.Atamurodov. Pul oqimlarini guruhlash mezonlari bo'yicha tasniflashni kengaytirish. // "Yashil iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali, 2024-yil, iyul. № 7-son. 202-208 b.
7. S.Y.Atamurodov. Xo'jalik yurituvchi subyektlarda pul oqimlarini boshqarish samaradorligini tahlil qilishning konseptual modellari. // "Aktuar moliya va buxgalteriya hisobi" ilmiy jurnali – T.: 2024-yil, 2-son, 102-112 b.
8. Satoshi Nakamoto. Bitcoin: A Peer-to-Peer Electronic Cash System. 2008.
9. Michael Alles. Drivers of the Use and Facilitators and Obstacles of the Evolution of Big Data by the Audit Profession. 2015.
10. Jun Dai, Miklos A. Vasarhelyi. Toward Blockchain-Based Accounting and Assurance. 2017.
11. Alexandra Kokina, Thomas Davenport. The Emergence of Artificial Intelligence: How Automation is Changing Auditing. 2017.

muhandislik **& iqtisodiyot**

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir Alibekov

Sahifalovchi va dizayner: Abdurahmon Qurbonov

2026. № 3

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelmasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali 26.06.2023-yildan
O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi
Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan
№S-5669245 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №095310.

**Manzilimiz: Toshkent shahri Yunusobod
tumani 15-mavze 19-uy**

+998 93 718 40 07

<https://muhandislik-iqtisodiyot.uz/index.php/journal>

t.me/yait_2100